28/07/2024

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Ε’ Επιστολών

/ Ορθόδοξες Προβολές

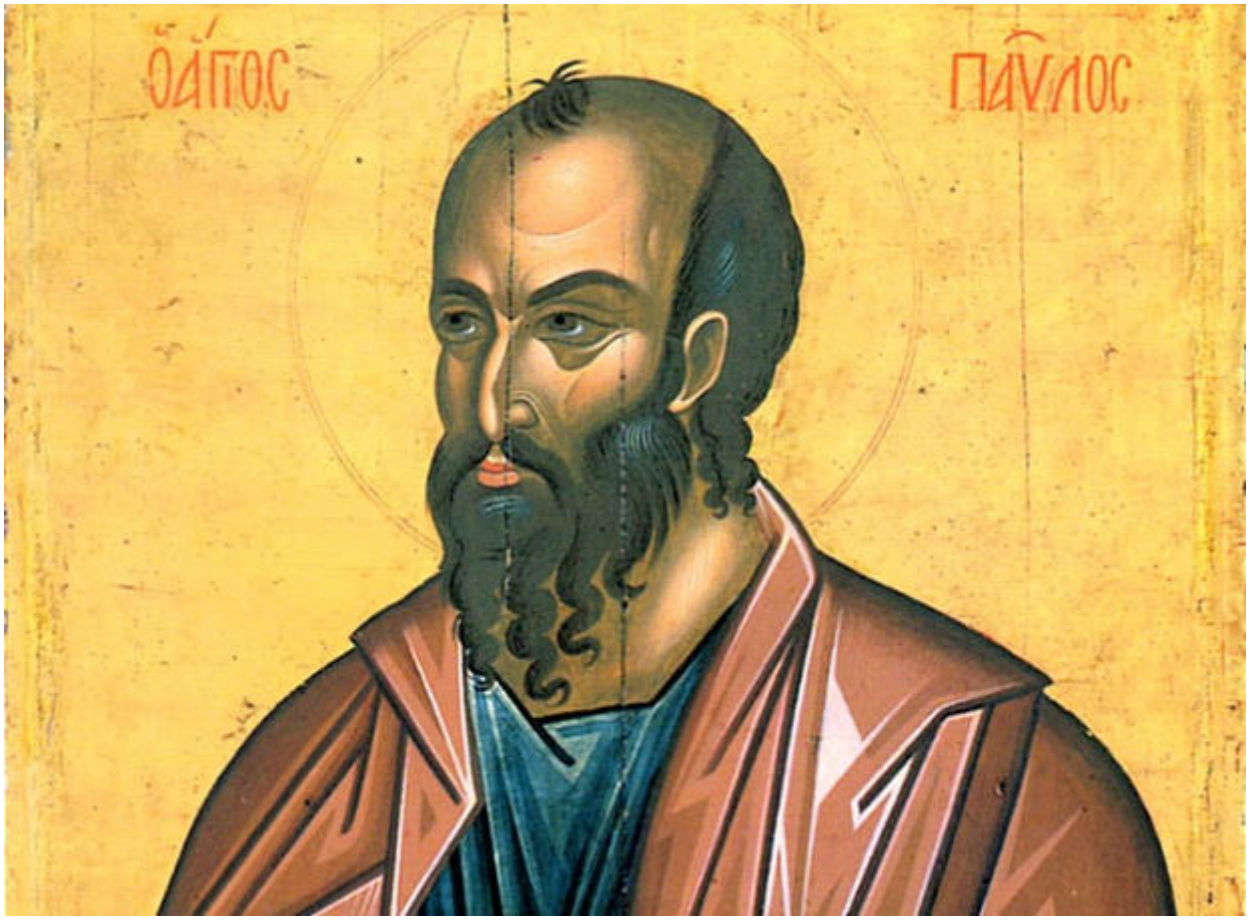

Το Αποστολικό Ανάγνωσμα της Κυριακής Ε’ Επιστολών: Ρωμ. ι’ 1-10 (28-07-2024)

Πρωτ. Φιλίππου Φιλίππου

Πρωτότυπο Κείμενο

Ἀδελφοί, ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας καὶ ἡ δέησις πρὸς τὸν Θὸν ὑπὲρ αὐτῶν εἰς σωτηρίαν. Μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς ὅτι ζῆλον Θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ΄ οὐ κατ΄ ἐπίγνωσιν· ἀγνοοῦντες γὰρ τὴν τοῦ Θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν ἰδίαν ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιοσύνῃ τοῦ Θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν· τέλος γὰρ νόμου Χριστὸς εἰς

δικαιοσύνην παντὶ τῷ πιστεύοντι. Μωϋσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιοσύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου ὅτι ὁ ποιήσας ἄνθρωπος ζήσεται ἐν αὐτῇ. Ἡ δὲ ἐκ πίστεως δικαιοσύνη οὕτως λέγει· Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου· Τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν; τοῦτ΄ ἔστι Χριστὸν καταγαγεῖν· ἢ, Τίς καταβήσεται εἰς τὴν ἄβυσσον; τοῦτ΄ ἔστι Χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀναγαγεῖν. Ἀλλὰ τί λέγει; Ἐγγύς σου τὸ ῥῆμά ἐστιν, ἐν τῷ στόματί σου καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου· τοῦτ΄ ἔστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως ὃ κηρύσσομεν. Ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου Κύριον Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ὅτι ὁ Θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ· καρδίᾳ γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁμολογεῖται εἰς σωτηρίαν.

Νεοελληνική Απόδοση

Αδελφοί, η σφοδρή επιθυμία της καρδιάς μου και η δέηση μου στον Θεό είναι να οδηγηθούν οι Ιουδαίοι στη σωτηρία. Μπορώ να σας βεβαιώσω πως έχουν ζήλο Θεού, αλλά χωρίς τη σωστή γνώση. Γι αυτό, στην πράξη αγνοούν το γεγονός πως μόνο ο Θεός μπορεί να δικαιώσει τον άνθρωπο, και προσπαθούν με κάθε τρόπο να διακαιωθούν με τα έργα τους. Το αποτέλεσμα είναι πως δεν αποδέχτηκαν τη δικαίωση που προσφέρει ο Θεός μέσω του Χριστού. Γιατί ο Χριστός είναι το τέλος του νόμου, αφού εκπληρώνει τον σκοπό του, δίνοντας της σωτηρία σ΄ όποιον πιστεύει. Ο Μωυσής γράφει για τη δικαίωση που προέρχεται από τον νόμο, ότι όποιος πράττει σύμφωνα με τις εντολές του νόμου, θα βρει σ΄ αυτές τη ζωή. Για τη δικαίωση όμως που πηγάζει από την πίστη, λέει, Μην αναρωτηθείς , ποιός μπορεί ν΄ ανέβει στον ουρανό, για να κατεβάσει δηλαδή τον Χριστό. Ούτε να πεις, ποιός μπορεί να στον άδη, για ν΄ ανεβάσει δηλαδή τον Χριστό από τους νεκρούς. Αλλά τι λέει, Κοντά σου είναι ο λόγος, στο στόμα σου και στη καρδιά σου, και εννοεί τον λόγο της πίστεως που κηρύττουμε. Αν ομολογήσεις με το στόμα σου πως ο Ιησούς είναι ο Κύριος και πιστέψεις με την καρδιά σου πως ο Θεός τον ανέστησε από τους νεκρούς, θα βρεις τη σωτηρία. Πραγματικά, όποιος πιστεύει με την καρδιά του, οδηγείται στη δικαίωση, κι όποιος ομολογεί με το στόμα, οδηγείται στη σωτηρία.

Σχολιασμός

Το αποστολικό ανάγνωσμα που αναγινώσκεται την 5η Κυριακή του Ματθαίου είναι παρμένο από το 10ο κεφάλαιο της προς Ρωμαίους επιστολής του Αποστόλου Παύλου. Μέσα από αυτό ο Απόστολος Παύλος προσπαθεί να πείσει τους

Ισραηλίτες, ότι η σωτηρία δεν προέρχεται από την τήρηση του Μωσαϊκού Νόμου, αλλά από την πίστη στον Ιησού Χριστό. Συγκεκριμένα λέει προς τους Ρωμαίους ότι η μεγάλη επιθυμία της καρδίας του και η δέηση του προς το Θεό είναι να οδηγηθούν προς τη σωτηρία οι Ισραηλίτες. Ο ίδιος όντας Ισραηλίτης και πιστός τηρητής του Μωσαϊκού Νόμου πριν τη μεταστροφή του στο Χριστιανισμό, διαβεβαιώνει ότι έχουν ζήλο Θεού χωρίς όμως να έχουν τη σωστή γνώση. Έτσι αγνοούν στην πράξη το γεγονός, ότι μόνο ο Θεός μπορεί να δικαιώσει τον άνθρωπο και προσπαθούν να δικαιωθούν με βάση τα έργα τους. Ως αποτέλεσμα αυτού ήταν η μη αποδοχή της σωτηρίας που προσφέρει ο Θεός μέσω του Ιησού Χριστού. Ο Ιησούς Χριστός αποτελεί το τέλος του Νόμου, αφού μέσω του εκπληρώνεται ο σκοπός του Νόμου που είναι η σωτηρία. Την σωτηρία την χαρίζει ο Ιησούς Χριστός σε οποίον πιστεύει σ’ αυτόν.

Συνεχίζοντας ο Απόστολος Παύλος για να στηρίξει αυτά που λέει επικαλείται το Μωυσή, ο οποίος γράφει ότι για τη δικαίωση που προέρχεται από το Νόμο. Όποιος πράττει σύμφωνα με τις εντολές του Νόμου θα βρει τη ζωή σ’ αυτές. Γιατη δικαίωση όμως που προέρχεται από την πίστη τους λέει να μην αναρωτηθούν στην καρδία τους ποιός μπορεί να ανέβει στον ουρανό για να κατεβάσει το Χριστό, ούτε να πουν ποιός μπορεί να κατέβει στον Άδη για να ανεβάσει τον Χριστό από τους νεκρούς. Αλλά τι τους λέει; Τους λέει ότι είναι κοντά τους ο λόγος στο στόμα τους και στην καρδία τους, εννοώντας τον λόγο της πίστης τον οποίο κηρύττουμε. Όταν ομολογήσεις με το στόμα σου ότι ο Ιησούς Χριστός είναι ο Κύριος και με την καρδιά σου πιστέψεις ότι ο Θεός τον έχει αναστήσει από τους νεκρούς, τότε θα βρεις τη σωτηρία. Γιατί πραγματικά όποιος πιστεύει με την καρδιά του, οδηγείται στη δικαίωση και όποιος ομολογεί με το στόμα του οδηγείται στη σωτηρία.

Ο μεγάλος ζήλος που επιδείκνυαν οι Ισραηλίτες προς το Θεό αναγνωρίζεται και επαινείται από τον Απόστολο Παύλο, αλλά ταυτόχρονα διευκρινίζεται, ότι ο ζήλος αυτός είναι χωρίς επίγνωση. Και είναι χωρίς επίγνωση γιατί οι ίδιοι αρνούνταν να κατανοήσουν σωστά το Νόμο και να οδηγηθούν στη σωτηρία. Προσπαθούσαν μέσω της πιστής εφαρμογής των διατάξεων του Νόμου να πετύχουν την δικαίωση, ξεχνώντας ή παραγνωρίζοντας ότι η δικαίωση προέρχεται από τον Θεό ως δωρεά. Η εξωτερική και επιφανειακή τήρηση του Νόμου τους κρατά μακριά από τη χάρη του Θεού.

Οι εντολές που δόθηκαν από τον Θεό στους ανθρώπους φανερώνουν την αγάπη του Θεού προς τον άνθρωπο και δόθηκαν για να καταστούν σημείο κοινωνίας μεταξύ του Θεού και των ανθρώπων μετά την πτώση. Η αυτονόμηση του Νόμου από τον Θεό και η χρήση του ως μιας νομοθεσίας, όπως υπάρχει σε κάθε λαό δεν προετοιμάζει τον άνθρωπο για να φτάσει στην σωτηρία. Αντίθετα οι εντολές που

δόθηκαν στο νόμο δεν έχουν ως σκοπό την καταναγκαστική εφαρμογή τους, αλλά την αγαπητική αποδοχή τους εκ μέρους των ανθρώπων, έτσι ώστε να φτάσουν στη σωτηρία. Ο άνθρωπος όταν εφαρμόζει τις εντολές του Θεού πρέπει να πλημμυρίζεται ολόκληρη η ύπαρξη του. Η οποιαδήποτε προσπάθεια του ανθρώπου να δικαιωθεί μέσα από τα έργα του Νόμου φανερώνει την εγωϊστική του διάθεση να φτάσει στη δικαίωση χωρίς τη πίστη στο Χριστό που αποτελεί το τέλος και τον σκοπό του Νόμου.

Λέγοντας πίστη δεν εννοούμε την αναγνώριση ορισμένων θρησκευτικών και ηθικών αληθειών αλλά αναφερόμαστε στο θεανθρώπινο πρόσωπο του Ιησού Χριστού. Αναφερόμαστε στη σάρκωση, τον θάνατο και την ανάσταση του Κυρίου. Ο περιορισμός της πίστης σε μερικές αλήθειες και έργα περιορίζει την πίστη στα αισθητά όπως έκαναν και οι Ισραηλίτες με αποτέλεσμα να μην οδηγούμαστε στη σωτηρία. Οι άγιοι που τιμούμε μέσα στην Εκκλησία ομολόγησαν τον Χριστό θυσιάζοντας και τη ζωή τους ακόμη. Η αληθινή πίστη του Χριστιανού ξεκινά με την πίστη στο πρόσωπο του Ιησού Χριστού και ολοκληρώνεται με την κοινωνία και την ένωση μαζί του. Ως αποτέλεσμα αυτής της πίστης, έρχεται ως επακόλουθο η τήρηση των εντολών του Θεού και τα καλά έργα.

Για να στηρίξει αυτά που λέει ο Απόστολος Παύλος για την πίστη, παραπέμπει στο Μωυσή. Αυτά που έλεγε ο Μωυσής για τις εντολές του Νόμου, ο Απόστολος Παύλος τ αποδίδει στη πίστη. Η σωτηρία η οποία προέρχεται από την πίστη στον Ιησού Χριστό είναι πλέον κατορθωτή σε αντίθεση με την δικαίωση που προέρχεται από την πλήρη τήρηση των εντολών του Νόμου, μιας και κανένας άνθρωπος δεν μπορούσε να τηρήσει ολόκληρο το Νόμο. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει και το ότι τα όρια και οι δυνατότητες του Νόμου εστιάζονται στην προκοπή του ανθρώπου, στην εδώ ζωή του. Η σωτηρία που προέρχεται από την πίστη στον Ιησού Χριστό λαμβάνει εσχατολογική διάσταση, επεκτείνεται και μετά τον θάνατο, στη αιωνιότητα. Έτσι δεν χρειάζεται να σκεφτεί κανείς ποιός μπορεί ν’ ανέβει στον ουρανό για να κατεβάσει τον Χριστό ή ποιός μπορεί να κατέβει στον Άδη για ν’ ανεβάσει τον Χριστό από τους νεκρούς. Η πίστη βγαίνει μέσα από την καρδία του ανθρώπου χωρίς να χρειάζεται να περάσει μέσα από την ανθρώπινη λογική.

Με βάση τα όσα μας εξέθεσε ο Απόστολος Παύλος στη σημερινή αποστολική περικοπή γίνεται κατανοητό ότι η σωτηρία προέρχεται μέσα από την πίστη στον Ιησού Χριστό. Η πίστη αυτή αποτελεί τη σωστή εφαρμογή του Νόμου που θα μας οδηγήσει στη σωτηρία. Τα διάφορα έργα που κάνουμε όπως και η τήρηση των εντολών χωρίς την πίστη στον Ιησού Χριστό δεν μας οδηγούν στη σωτηρία. Η ψυχρή τήρηση των εντολών ή ακόμα και η «έξωθεν» επιφανειακή τήρηση ορισμένων θρησκευτικών διατάξεων χωρίς την ουσιαστική και βαθύτερη σημασία τους στερεί τον άνθρωπο από τη σωστική Χάρη του Θεού. Η πίστη λοιπόν στον

Ιησού Χριστό ως Σωτήρα και Λυτρωτή είναι η πηγή της σωτηρίας του ανθρώπου.